

erélyét kissé sablonosnak tűnő módszerrel állapítják meg. Az egyes állományok átlagmagasságától függően, meghatározzák a véghasználatig fenntartandó törzsszámot és az ehhez tartozó körlapösszeget (20—30 m²/ha). A gyéritéseket követő 3—5 év múlva ismét visszatérnek és a többlet körlapnak megfelelő fatömeget termelik ki (3. ábra).

A fenyvesítésről

A fatermesztés gazdaságosságának érdekében a bükkösök helyén fenyőállományokat — elsősorban *lucfenyőt* — is telepítenek. A luc faanyagának átlagára 100 DM/m³, míg a bükké csak 40 DM/m³. A fenyvesítés mértéke ennek ellenére korlátozott: a fenyvesek a gazdálkodó területén legfeljebb 30%-os területarányal szerepelhetnek, s csak két vágásfordulón keresztül tarthatók fenn. A második generáció állományát a szomszédos bükkösök alól kiemelt csemetékkel alátelepítve, a fenyves fokozatos, sávos kitermelésével alakítják át.

*

Az Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőműveléstani Tanszéke, az érdekesebb kísérleti módszereket igyekszik a kutatások keretében hasznosítani. Ennek első lépése a minőségi csoportos gyérités terepi kísérleteinek beállítása lesz Farkasgyepű középkorú gyertyános bükköseiben.

IRODALOM

1. *Kató, F.* (1979): Qualitative Gruppendurchforstung zur Rationalisierung der Buchenwirtschaft. Allgemeine Forst Zeitschrift, Nr. 8., München.

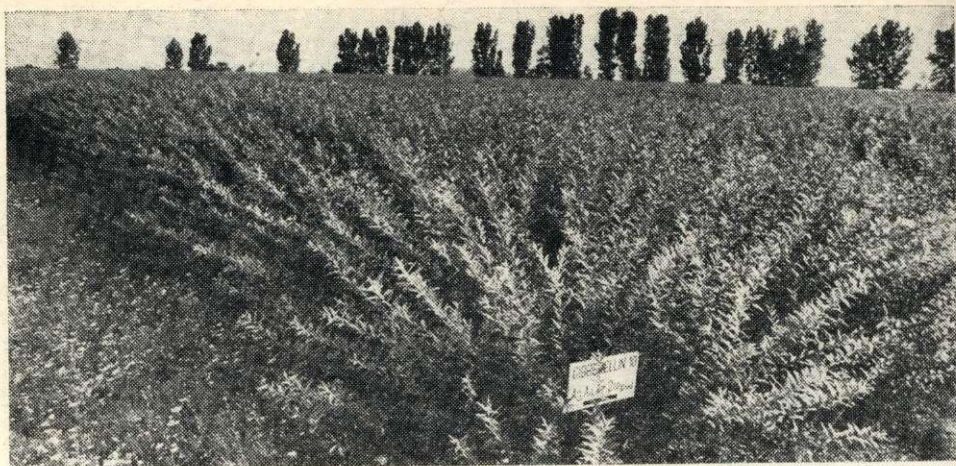

FÚZVESSŐ TERMESZTÉS DECSÉN

Amikor a decsi „Egyetértés” Mezőgazdasági Termelőszövetkezet 1975 tavaszán az Erdészeti és Faipari Egyetem, és az Erdőgazdasági Fűz- és Kosáripari Vállalat támogatásával hozzáfogott vesszőtelepe létrehozásához, nem tudta, hogy mit rejtenek termőhelyi adottságai és milyen lehetőségek vannak ebben a termelőágazatban. Csupán sejtette, hogy nemcsak a szövetkezetnek hasznos, hanem egyben népgazdasági érdek is. Legnehezebb volt a helyi előítéleteket, aggályokat megváltoztatni. Ezt nehezítette, hogy Tolna megyében egyetlen korszerű telepítésű és művelésű vesszőtelep sem volt. Amiatt kellett az említettek szaktanácsát kérni és a vesszőtermeléssel kapcsolatos szakirodalom alapján elindulni.

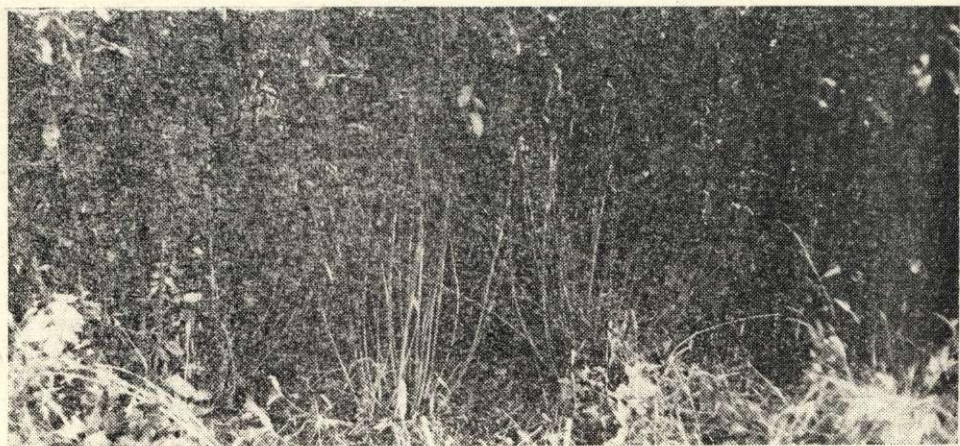
Az eltelt öt év eredménye: a fonófűz jelenleg a szövetkezet egyik leggazdaságosabban termesztett növénye, ráadásul nagyüzemi művelésre nem alkalmas területeken. Út és öntözőcsatorna által közrefogott, 6 km hosszúságban elnyúló, 30—50 m széles földcsíkot hasznosítunk amerikai fűzzel. Ezeknek a területeknek rendkívüli nehéz volt a nagy munkaszélességű gépekkel történő mezőgazdasági művelése, s ezért esett a választás a vesszőtelepítésre.

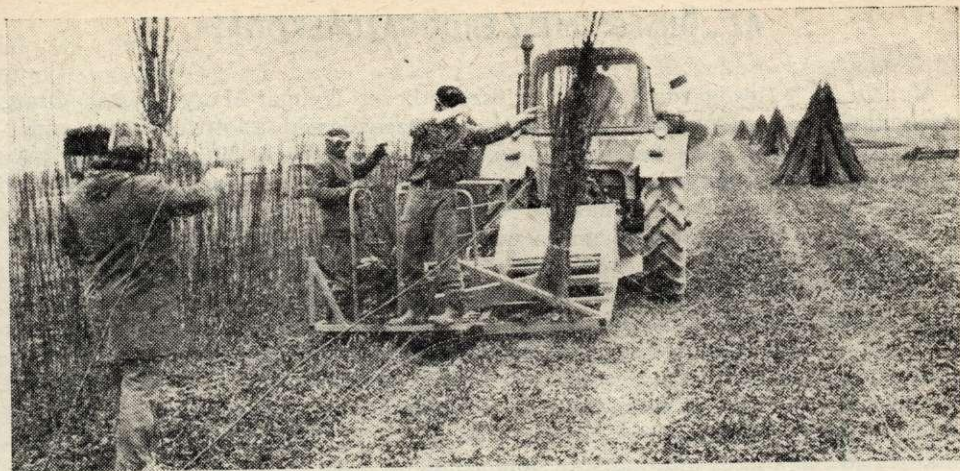
1. ábra. Hormonkezelt fűvesszőparcella Decsen

Kovács Imre, a vállalat volt igazgatója így biztatott: „A fonófűz kis növény, de az ember nagyot tud csinálni belőle”. Így van ez, mert értékes valutát hoz, hiszen az országban termesztett fűvessző nagy részét tőkés piacon hasznosítjuk. Nálunk a fűzzel betelepített földek soha ilyen mérvű jövedelmet nem adtak. Utazásaim során számtalan ilyen, vagy ehhez hasonló, nagyüzemileg nem hasznosítható területet látok hazánkban és ilyenkor mindig megkérdezem magamtól: miért nem lehet ezeket a területeket is gazdaságosan kihasználni? Derékig érő gazban áll sok-sok hektár, amely a nagyüzemi táblákhoz nem csatlakoztatható. A fonófűztermesztéssel kapcsolatban ismeretes, hogy rendkívül nagy az igény a rövid (60—80 cm) fonóvessző iránt. Nagyon kevés az olyan talaj, amelyen ilyen méretű vessző jó minőségben nem termelhető meg gazdaságosan. Nem minden esetben fűvesszőtermesztéssel, de legalább erdőtelepítéssel hasznosítani kellene ezeket a félreeső földdarabokat.

Decsen gondosan készítettük elő a telepítést. Legelőször is részletes termőhelyfeltárást végeztünk, amiben igen nagy segítségünkre volt az Erdészeti és Fa-

2. ábra. Gibberellin hatására megszaporodott hajtások

3. ábra. Gépi fűz vesszőáratás Decsen

ipari Egyetem. Erre feltétlenül szükség volt a fajta és a telepítési hálózat helyes megválasztása érdekében. Nagy gonddal történt telepítéseink időben való talaj-előkészítése, dugványozása és öntözése, amit az első évben többszöri ápolómunka követett. Ezenkívül a legnagyobb figyelmet a szerves- és műtrágyázásra, illetve a növényvédelemre fordítottuk.

Minden évben gondosan állítottuk be a letermelőgép vágasmélységét. Ennek eredménye, hogy nem kellett rotációzni, ami a telep egészségi állapotán keresztül a termés mennyiségére is kihatott. 1979-ben a kévéket már gép kötötte, és nem kézzel végeztük a kötözést. A szakszerű telepítés, ápolás és tápanyagutánpótlás eredménye, hogy telepeink 5 éven át 150—200 q átlagtermést adtak hektáronként.

1979-ben próbálkoztunk a *Phylaxia Vállalat* támogatásával először az országban *Gibberellin* használatával amerikaifűz vessző-telepen. Az ún. A-sorozatba tartozó gibberellinek közül az A₃, A₄ és A₇-et alkalmazzuk. Permetezéssel 100 gamma/milliliter és 200 gamma/milliliter töménységben juttattuk ki a fiatal, 40—50 cm-es vesszőhajtásokra. A tőkéken a permetezést követő 5—10 nap alatt alvórügyekből 1—5 db új hajtás jelent meg, ezek azonban alászorultak és az év végére is csak 40—60 cm magasságot értek el. Korábban végrehajtott permetezéssel valószínűleg jobb hatást lehet elérni, és több, egyenlő hosszú vesszőt lehet kapni.

A *Gibberellin*nel kezelt területek 217—220 q/ha átlagtermést adtak, ugyanakkor a kontrollterület 156 q/ha termést hozott. A vessző szöveti felépítésére, hajlítási, csavarási koeficienseire, szakíthatósági tulajdonságaira semminemű rossz kihatással nem volt a növekedési hormon. Az eddigi eredmények indokolták a további alkalmazását. Ez évben további hormonokat és levéltrágyákat próbálunk ki kisparcellás kísérletekben.

A fonottáru korlátlan exportlehetősége is indokoltá teszi, hogy az ilyenek előállításával foglalkozó háziipari szövetkezeteket ellássuk megfelelő mennyiségű és minőségű nyersanyaggal. Soha sincs elég fűz vessző. A vásárolni akaró szövetkezetek nem tudják beszerezni azt a mennyiségű és minőségű alapanyagot, amivel fonómunka-kapacitásukat teljes mértékben le tudnák kötni.

Czikk László